

Posudek

Diplomová práce: Informační ekonomika a její aplikace ve vzdělávání informačních pracovníků

Diplomant: Bc. Markéta Dohnalíková

Vedoucí práce: Ing. Petr Očko, PhD.

Oponent: doc. PhDr. Rudolf Vlasák

Klasifikace: výborně

Práce, kterou diplomantka předkládá, poskytuje zajímavý a kvalifikovaný pohled na speciální zaměření studia, které sehrává mimořádně významnou roli právě v posledním vývoji našeho oboru. Jde o už klasickou extenzi původního vysokoškolského knihovnického učení, které zahájil Melvill Devey na Columbijské univerzitě v New Yorku už v 70. letech 19. století právě jako obor „Library economy“ (dnes už ovšem tato studia na té univerzitě zanikla, ale učí tam alespoň světově proslulý vědec Joseph E. Stiglitz, ovšem nikoli knihovnictví, ale ekonomii, i když se zaměřením na informační pojetí této nauky). Aktuálně je i z pohledu na učební programy významných světových univerzit, který autorka správně podává, zřejmé, že toto zaměření je významné, a náš informační obor, jak jej dnes na UK, ale např. i na Ústavu informatiky Slezské univerzity chápeme, to v zájmu lepšího uplatnění studentů vyžaduje. Kvituji, že se diplomantka navíc pokusila vytvořit i základní e-learningový kurs k předmětu zaměřenému na informační ekonomiku, a že se jí podle mého názoru tento pokus zdařil.

Práce se zhostila závažné problematiky, která, jak vyplývá z průzkum v českých vysokoškolských programech, není právě frekventovaná, pod kvalifikovaným vedením Petra Očka, úspěšně. Poznámky a výtky, které dále uvedu, nesnižují nikterak její příznivé hodnocení jako celku.

V úvodních definičních partiích bych býval uvítal v souvislosti diskuse k pojmu označovaném slovem „informace“ už, vzhledem k zaměření práce, také vztah informace – zboží. Pak se na str. 42 uvádí pojem „hodnota informace“, ale: je, nebo není informace zbožím? V jakém smyslu ano a v jakém nikoli?

K pasážím věnovaným M. U. Poratovi mi chybí alespoň zmínka o J. R. Schementovi, jehož studie „Porat, Bell, and the information society reconsidered: the growth of information work in the early twentieth century“ (Inform. Process. Mgmt., 26, 1990, č. 4, s. 449-465) náleží k základním pramenům vhodným ke studiu pojetí tohoto amerického ekonomu a také sociologa Daniela Bella právě z hlediska našeho oboru.

Na stránkách 74 a 75 se různí křestní jména uváděná u téže osoby - Stiglera, i když obě k ní náleží. Neměl to být ale na str. 75 už Joseph Stiglitz?

V přehledu světových univerzit, které se předmětem zaměřeným na vztah informace a ekonomiky ve svých učebních programech zabývají, by bylo zajímavé podívat se také na dnes nejprestižnější americkou knihovnicko-informační školu – School of Information and Library Science na Univerzitě Severní Karolíny v Chapel Hill, která je navíc smluvním partnerem ÚISK pro výměnu studentů. V této souvislosti není zcela zřejmé, proč se diplomantka při svém průzkumu českých vysokých škol neobrátila také na VŠE (Fakulta znalostního inženýrství), nebo v případě Slezské

univerzity namísto Ústavu bohemistiky a knihovnictví na už zmíněný Ústav informatiky téže Přírodovědecko-filozofické fakulty, kde působí oddělení Informační věda s programem Informační studia a knihovnictví.

Také mi náhodou padl bohužel zrak na několik hrubek (str. 38 „...se...ekonomové nezajímaly...“ a str. 65 „...z 28 ústavů odpověděli...4 ústavy...“ a „...odpovědi obsahovali...“

Závěrem mám prosbu, zda by se můj elektronický učební text v e-learningovém kursu namísto u Hayeka (jehož směr uvažování – v podstatě laissez faire v tržní ekonomice - navíc právě nesdílím) mohl nabídnout pro studium jak Porata, tak zejména Daniela Bella, kterých si už od 70. let minulého století, kdy jsem se s jejich dílem poprvé seznámil, velmi vážím. Také tam doporučuji uvést zmíněnou studii J.R. Schementa.

Jak už jsem v úvodu jinými slovy napsal, celkově hodnotím diplomovou práci Bc. Markéty Dohnalíkové jako výborný počín, dobře dále využitelný pro studium na všech našich vysokých školách s programem orientovaným na informační vědu, včetně informační ekonomiky. Proto rád navrhuji klasifikaci „výborně“.

V Praze 2. září 2012

Doc. PhDr. Rudolf Vlasák